

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám: 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékire negyedévre 8 „

Marcia su Roma.

Benito Mussolini miniszterelnökségének VIII. évfordulójára.

A háborút követő évben veszélyesen ült fel az anarchia és a bolsevizmus veszterhes fejét Olaszországban. Tizenegy esztendője lesz annak, hogy az olasz fasiszta-párt, a bankok és birtokosok támogatásával a háborúból hazatérő fosztogatók megrendszabályozására megalakult. És 8 éve annak, hogy a Marcia su Roma elindult, hogy meghódítsa az örök várost s hogy Mussolini átvette az általa lemondott Nitti kormánytól az olasz nemzet vezetését. Az egész kontinens felfigyelt s idegesen várta a fejleményeket, hogy mi fog történni a művészet és a zene ősházájában. Az egész világ szeme Olaszországot leste, hogy mi lesz a kontinens legcsodásabb földrészén. Hogy mit fog művelni országával Mussolini, aki napjainkban is teljhatalmu ura annak a szellemnek, amelyet a saját képére hivatott életre. Az idő azóta megmutatta a tamaskodóknak és pesszimistáknak, hogy nem volt igazuk, hogy súlyosan tévedtek, mikor Mussolini rövid lejárata uralmát jóslták. Akármit állít és hirdet a ma már kevés tagot számláló antifasiszta tábor, a valóság az, hogy a világháborút viselt államok közül a legkonszolidáltabb viszonyok Olaszországban vannak. És ez kizárólag Mussolini vasakarátának s minden képzeletet túlhaladó energiájának következménye.

Mussolini uralomra jutásával egyidejűleg megszűnt az a régi olasz mondás, mely az édes semmittevést fejezte ki („dolce far niente“) és helyébe jött az ellenkezője a „Carta di Lavoro“, amely szabályozza a fasiszta állam egész gazdasági berendezkedését. A fasiszta jelszó ma az egész országban a következő: Az állam hatalma tekintélye, ereje és a nép jóléte mindenekelőtt! És ezt magáévá tette minden olasz polgár, mert vezérük tiszteletében és csodálatában szinte egy embert alkotnak, akinek kritika nélkül behódolnak és vakon követik parancsolókat. Ha 1922 októberében nem történnék meg a Marcia su Roma és a fasiszta uralomra jutása, mely megmentette Olaszországot a felfordulástól, a bolsevizmus martalékká lett volna. És biztos veszedelmek gócpontjává avanzál. A fasiszta elhárította ezt a veszedelmet. Az országnak és népének megszerezte a nyugalmat és boldogulást. A mai Olaszországban általános a jólét és a nemzeti többtermelés elősegítése céljából feltétlenül respektálják a tehetőség, a tudás s a hozzáértés jogát. A fasiszta nagy érdeme az is, hogy a munkaadó és a munkás között évszázadok óta fennálló nagy ellentéteket egalizálta és a nemzet e két számottevő alakját egymás felé fordította. Olyannyira, hogy majdnem egészen megszűnt közöttük az érdekkülönbség és mindenekelőtt mindkét fél csak a haza érdekeit tiszteli. Ez a jelenség is mutatja, hogy mennyire képes egy nemzet, ha összefog s nemzeti célok elérésére egyesíti erejét. Mussolini azon törekvése is a legteljesebb mértékben sikerült, hogy függetlenítse minden más nemzetől Olaszország földművelését és mezőgazdaságát. Ma Olaszország a termelők állama, ahol kapitalista és munkás állama történelmi hivatást teljesít. És hogy ez mit jelent eredményekben, azt láthatjuk az évről évre megrendezett nemzeti gabonakiállításán, hol a gazdák bemutatják a

pár évvel ezelőtt még parlagon heverő földeik egyre gyarapodó termését. Ez ugyanis 1924-ben kiadott jelszó eredménye: a „battaglia del grano“-é. Azaz: harc a gabonáért. Már két évvel azután, hogy Mussolini a mezőgazdasági többtermelést tette gazdasági politikájának egyik kiinduló pontjává, 109 millió q-val kevesebbet kellett az behonni, mint az előző években, mert a termelés ily meglepő mértékben emelkedett. És amennyire ismerjük a „battaglia del grano“ szívósságát, biztosra vesszük, hogy ez az eredmény még nem véglleges és néhány év múlva Olaszország egy petto buzát sem fog importálni.

Mussolini ifjú Olaszországnak a háboru után újábreedt ideáinak megtestesítője, a tette kész Olaszország tetteinek elgondolója és azok keresztülvitelének organizátora. A vezér, aki köré seregleni és akaratát követni elhivatottság. Gondolatai 50 millió olasz lelkéből fakadnak és vérévé válnak. Konceptiója egy nagyobb és egy jobb létállást jelent. Mussolini a férfi, ki Olaszországnak deus ex machinája, lelki, szellemi és hatalmi vezetője. A határozottság, erély és ha kellett, erőszak is, melyeket nagy céljai elérésében használni volt kénytelen a Duce, számtalan ellenséget szerzett neki, kik elvakultságukban a passzivitásban látják a jövőt és az aktivitást bombával, törrel és revolverrel tudják elképzelni

a maguk elvakult és félreértett fanatizmusában.

A gondolatokat a kor-szellem sugja, hogy nagy emberek, nagy erélyével, érenyeivel és szuggesztivitásával érvényre tudja azokat juttatni. És Mussolini a történelem — bárcsak a jelen időben — azon pregnáns alakjai közé tartozik, aki gondolkodva koncepiál, határozottságával dönt, erős akaratával és eréllyel szerez érvényt ideáinak, mely gondolatok a néplélekből fakadnak és a nép vérévé válnak, mely átlátja annak igazát és halni kész érte. A XIX. század hódító kalandorával, Napoleonnal — szemben mutando mutandis — ő az olasz egység gondolatának megtestesítője, a polgári hódító, ki a maga fekete zsakettjében, törhetetlen munkabírásban és érvényes akaratával életre keltette az évszázadok óta tepsedő, szunnyadó római sást.

Egyesítette a fasiszta a régi római erélyt és a bárdban az ütésre kész s a mindig erős hatalmat. És mindezt személytelenül, hiúság nélkül, megelőgdvén a vezér címmel, mely spontán fakad a lelkéből s mely igazi nevet adta szeretetből, szívvel és lélekkel neki. Mussolini az emberi nagyság, ki tulontul is ember tudott maradni és kit nem részegített meg a hatalom és maradt, aki volt, ember, olasz, gondolkodó, vasakarat és vaserély.

Soproni megfigyelések.

Nem akarom Sopront felfedezni; mindenki tudja, hogy a poncichterek régi fészke, egyike az ország legszebb városainak, de mert a véletlen odasodort, felhasználom az alkalmat, hogy megfigyeléseimről beszámoljak.

Ami első sorban kellemesen lepott meg, az az, hogy Bajáról fél tizenegykor elindulva, este fél kilenckor már odaérhet az ember. Ez természetesen csak úgy lehetséges, hogy Győrből kiindulva rendelkezésre áll az egy kocsiállós sinautó, mely a 90 kilométernyi utat egy óra 10 perc alatt befutja.

Fájó szívvel gondoltam arra, hogy nálunk Sárbogárd — Baja, vagy Halas — Baja relációban nem áll ilyen sinautó rendelkezésre, pedig meggyőződésünk, hogy azt a forgalmat, amit a soproni győri sinautó produkál, a mi relációink is teljesíteni tudnák. Mi ugyanis az este hat órai sinautón összesen hatan voltunk, ennyiutas egészen bizonyosan akadna nálunk is.

Este érkezvén Sopronba, természetesen szálloda iránt érdeklődtünk s a lokálpatriotizmus előre készült az összehasonlításra, vajjon a soproni szállodák vannak-e olyanok, mint a bajaiak?

A Pannonia szép, nagy szálloda, de sem vízvezeték, sem központi fűtés nincs benne s így igen vidékies benyomást kelt, bár el kell ismerni, hogy a szobái nagyon tiszták, tágasak és kényelmesek. Az étterem azonban éppen olyan üres volt, mint nálunk, mindössze hárman vacsoráztunk fél kilenctől fél tízig terjedő időben.

A legelőkelőbb kávéház: a Royal, kongott az ürességtől. A cigány igen kényszeredetten muzsikált; csak egy tizenegy óra tájban keveredett oda egy két főiskolás egy család kíséretében. Azoknak muzsikált egy keveset s igen szolidan a banda. Azt hiszem elég messze vagyok Soprontól s megirhatom, hogy a mi primásaink, bandáink összehasonlíthatatlanul jobbak.

A Bajáról odakerült Leó pincér megmagyarázta nagyon okosan, hogy nincs pénz, de meg hónap vége is van. Hónap elején sokkal jobban megy az üzlet.

Előszedtük a helyi lapokat is, hogy az ott aktualis napi problémákról tájékozódást nyerjünk. A „Sopronvármegye“ nagy betűkkel hirdeti, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet ottani fiókjának megalakulása most már biztos.

Ebben mi ugyancsak előljárunk, mert nálunk a Bajai Önszegélyző Hitelszövetkezet, mint az Okh tagja már régen működik s most éppen a gabonaközraktár Bajára kerülése körül szerzett érdemeket.

A Soproni Hirlap hosszan ír az ottani TESz működéséről. Az elnök beszámol a szomszédos Burgenlandban széltiben, hosszában beszélt hírekről, hogy a Burgenland hamarosan visszatérül Magyarországhoz; az osztrákok viszont az olaszoktól kapnak kárpótlásul tiroli földeket. Az ottani TESz bekapcsolódott a magyar iparpártolási mozgalomba is.

Viszont a TESz központi vezetősége által az összes taggyűlésekhez legutóbb leküldött öt körkérdésre, melyekben a jelenlegi kormányrendszer feletti bírálatra hívta fel az egyesületeket s egyben az iránt érdeklődött, hogy milyen új párt volna alakítandó s kik volnának azok a fővárosi és vidéki

Visszaléptek az önjelöltek és tapogatózók a nagybaracscai kerületben.

Mindszentek napján kell beadni az ajánlásokat.

November 9-ikén lesz a választás.

A régi nagy regőcei kerületből megmaradt mai nagybaracscai kerületben megindult a választási hadjáratnak komolyabb része: az ajánlások gyűjtése. A választási törvény szerint ugyanis a kerület öszválasztói legalább tíz százalékának névalírással igazolt ajánlása szükséges ahhoz, hogy valaki bekerüljön a választásba. Már kiváltotta Wild József kormányfőtanácsosnak a választási hadjáratot intéző vezérkara az ajánlási íveket: hétfőn délelőtt 11 órakor a bajai járásbírósgon dr. Mojzes János ügyvéd is kiváltott 150 ajánlási ívet. Minden íven 121 választó írhatja alá a nevét.

A kerület hét községből és egy pusztaból áll. Ezek a következők: Hercegszántó, Dávod, Csátalja, Nagybaracska, Bátmonostor, Gara és Katymár, azonkívül Györgypusztá. A kerületnek mintegy 7300 szavazója van: így az ajánlásokhoz legkevesebb 730 érvényes választó aláírása szükséges. Ez a 7300 szavazó dönti el, kié legyen a kerület mandátuma. A községek lakói kizárólag földművesek és kiscsászák. A hét községből három szinmagyar: és pedig Bátmonostor, Nagybaracska és Dávod. Egy vegyes, de tulnyomólag sokac: Hercegszántó, Györgypusztá vegyes magyar, de több bunyeváccal. Csátalja tisztára sváb község. Katymár fele bunyevác, másik fele magyar és sváb, Gara sváb község kevés bunyeváccal és magyarral.

A választás napját — amint már jelentettük — a belügyminisztérium november 9-ikében állapította meg. Az ajánlásokat nyolc nappal előbb, vagyis november 1-ig kell benyújtani az aláírások érvényességének felülvizsgálata végett. Ez tehát azt jelenti, hogy a jelölteknek csak öt nap áll rendelkezésükre ezen a héten, mert Mindszentek napján már be kell adni az ajánlásokat. A jelöltek most nemcsak kisebb gyűléseket tartanak, ahol elmondják programbeszédeiket, hanem korteseik útján erősen dolgoznak abban az irányban is, hogy minél több ajánló aláírást gyűjtsenek.

Az eddigi jelekből következtetve igen heves választási küzdelemre van kilátás a kerületben. Értesüléseink szerint az ajánlás során a legtöbb jelölt viszszalép, úgy hogy végül csak Wild József, a Keresztény Gazdasági és Szociális párt jelöltje és dr. Mojzes János ügyvéd maradnak vissza a döntőben. Dr. Mojzes János független (ellenzéki) kiscsászák és parasztpárti programmal lépett fel.

Wild Józseffel jelenleg Haller István volt kuituszminiszter, kereszténypárti orsz. gyűl. képviselő járja a kerületet. Tegnap, hétfőn délután ismét Katymáron jártak künt Wild József és Haller.

Dr. Mojzes János érdekében értesüléseink szerint ma, vagy holnap dr. Rassay Károly és dr. Friedrich István jönnek le a kerületbe. Ugy tudjuk, hogy dr. Erdős József debreceni ügyvéd is mindenképpen fel akar lépni s az ő érdekében ma a kerületbe érkezik dr. hegymegi Kiss Pál országgyűlési képviselő.

— A Bajai Kereskedelmi Kaszinó téli programja. A bajai Kereskedelmi Kaszinó már most előkészíti a téli ismeretterjesztő és irodalmi előadások programját s e célból Schmidt Béla polgári iskolai tanár, a kaszinó könyvtárosa, ezen előadások rendezője már is több országos nevű íróval lépett érintkezésbe.

vezető emberek, akik az új pártalakulás vezető emberei lehetnének, azt felelte az ottani TESz, hogy ez napi politika, ami az alapszabályok szerint nem lehet hivatása. Minden esetre helyes álláspont. A hosszú beszámoló az ottani TESz életképességéről és jó szerveztségéről tesz tanúságot. Nemcsak az irritanda gondolatot tartja ébren és erősíti, hanem azzal összhangban egyéb tartalmat is igyekszik adni a hatalmas egyesülésnek, gondosan távol tartja azonban a napi politikától.

József Ferenc főherceg kezdeményezésére 50 és 20 filléres jegyeket is bocsát ki a soproni TESz. Házi mulatságok alkalmával a házi asszony minden vendég tányérjához 50 vagy 20 filléres TESz bélyeget helyez el, melyet a vendégek beváltanak. Az így begyűlt összeget a TESz irritanda propagandájának költségeire fordítják.

Szóval ott a TESz: tesz. Sokat foglalkoznak a lapok a munkanélküliség kérdésével, a közmunkákkal és a remélt állami hozzájárulással. Természetesen sokat írnak a Magyar Hétről is.

Néhány érdekes híre az ottani lapoknak:

A Soproni Gyorsíró Egyesület német tanfolyamot hirdet. A város tiltakozik az ellen, hogy a községi bíróságok terheit a miniszter a városokra hárítja. A koszoru megváltási összeget a népkonyhának juttatják. Az ottani kereskedők a nemfizetőkről fekete listát készítettek s ebből rendőri ügy lett; keresik a lista összeállításait. A listát lefoglalták.

Az egyik olvasó panasolja, hogy szakácsnőjét elküldte a vasúletbe, de a kereskedő nem adott magyar árut és nem is figyelmeztette a szakácsnőt, hogy magyar gyártmányban is lehet kapni a keresett árut! Ezért megrója a kereskedőt.

Érdekes hír a Schmolli paszta reklámrepülőgépjének balesete. A gép

pilótája, Kürják István a legutóbbi bajai szereplése után Szegedre akart menni, de Szabadka irányában hirtelen viharba került, mely jugoszláv területre, egészen Szabadka felé sodorta. Ezer méter magasságban motorja hirtelen leállt, úgy hogy az a veszedelem fenyegette, hogy jugoszláv területen kell leszállnia. Vitorlázó repüléshez folyamodott és szerencsés manőverrel a magyar terület fölé tudott futni s ott azután Szegedtől mintegy 30 kilométerre siklórepüléssel leszállt a földre. A gépet megvizsgálva nagy megdöbbenéssel látta, hogy a dugattyú teljesen tönkre ment s valóságos halálos veszedelemben forgott.

Az éles kereskedelmi harcot bizonyítja az a három bírósági ítélet, melyet az ítélet rendelkező része értelmében az egyik lap egész terjedelmében közöl. Mind a három ítélet a tisztességtelen versenyről szól.

Miután így tájékozódunk az ottani közügyekről, szabad időnkben körülnézünk a nemes patinájú, gyönyörű városban. Láttunk sok egyéb között egy ősi pincében működő nagyon eredeti kétszáz éves prést, mely hihetetlen egyszerű, de vetekszik a víznyomásos préssel. Bár a város negyvenegyezer főnyi lakossággal bír, a mi bajai magyar hetes kirakataink sokkal különbek voltak, mint az ottaniak.

Eljártunk a gyönyörű Hűség Kapu alatt is, melyet a népszavazás emlékére emeltek s amelyen érbe öntve ott diszeleg örök időkre a „Civitas Fideissima” felírás. Eszembe jutott polgármesterünk szava, hogy ez a kitüntető jelszó a bajaiakat is megilletné. Polgárságunk a szerb megszállás alatt osztálykülönbség nélkül sohasem ingadozó hűséget tanúsított a nemzet iránt. Ha ezt a hűséget érbe öntött szó nem is hidi, a bajai szív ezt a hűséget minden ércnél maradandóbban megőrzi.

vált a tulajdonosától. A patikusok a a jövőben állami alkalmazottak lesznek, akiket az állam fog fizetni. Már most azt a rendszert vezette be Mussolini, hogy ingyen taníttatja ki az állam azokat a gyógyszerészhallgatókat, akik kötelezik magukat arra, hogy oklevelük megszerzése után még öt évig

megmaradnak az olasz állam szolgálatában. Az olasz állam pedig esetleg valamelyik gyarmat patikájába vezényli őket.

Ez az igazi nagyvonalú politika. Ezt kellene valahogyan eltanulnunk az olaszoktól.

„Megváltom és megtartom a névnapot” ne legyen jelszavunk.

A nemes áldozatkészségre elhívó szavakra csak nemes cselekedetekkel lehet válaszolni; -- adni csak úgy adjunk, amint az kérve lett.

Vonatkozik ez Bisztray-Balku Gyuláné öméltsége felhívására, melyen keresztül társadalmunkhoz fordult, hogy a névnapok megváltásával hagyományos szép szokást nemes szeretetmunkával cseréljük fel.

Soraim kapcsán nem további buzdítás a céloim, többet nem mondhatnék, mint ami mondva lett. Ismerve azonban önmagunkat, már eleve hangoztatni kívánom, hogy cselekedetünk ne látszat, de szívszerinti legyen. Ne akarjunk majdan két urnak szolgálni, mert az egyikhez kevésbé leszünk hűek.

Ugyszólván még meg sem száradt a lapokon a nyomdafesték, amikor már olyan kijelentést hallottam: megváltom és megtartom a névnapot! Aki így beszél és cselekszik is, arra csak egy találó jelzőt ismerek: — nagyképi társzus. A megtartott névnapért leadott megváltási összeg, legyen az bármennyi is, nem megváltási összeg, nem adomány, csak egy hitvány takaró a köz előtt. Ez nem áldozat, ez nem a hagyományos szép szokás felcserélése a könyörülő szeretettel. Sőt tovább megyek s kijelentem, hogy, aki bizonyos összeggel megváltja névnapját s annak tiszteletét, vagy még annál többet ugyanakkor el költ, annak annyija van, hogy névnapját minden hónapban külön-külön megválthatná.

Sokkalta nyitabb s kevésbé elitélhető megoldás az, ha valaki lemondani mindenképpen képtelen egy névnap együttlét kedves, de semmiképpen sem elengedhetetlen szórakozásáról, úgy in-

kább tartsa meg s ne jusson eszébe váltságot fizetni.

Ebben a kérdésben ne az anyagi lehetőség, ne a pénz jusson szerephez, hanem a pénzen magasan felülálló lélek. Ez a nemes akció nem azért indult meg, hogy eggyel még több legyen az a sok ellentét, mely oly erősen rávilágít, bepillantást enged az egyfelől sok s a másfelől alig gondterhes élet kulisszái mögé.

Réa kell magunkat nevelni arra, meg kell értetni önmagunkkal, hogy csak a valóban önzetlen cselekedetek gazdálítják az életet. Az önzetlenség viszont sok lemondást követel, — lehetlent azonban sohasem kér.

Kemény Gábor
ev. lelkész.

Pécs irigyli Bajától az intenzív és fejlett zenei életet.

Mi bajaiak nem is tudjuk kellőképpen méltányolni azt a magas kulturális értéket, amit a Liszt Ferenc-Kör nyújt világhírű művészek szerepeltetésével a bajai közönségnek. Régebben rájöttünk már arra, hogy főleg azért nem tudjuk megbecsülni, mert már megvan a Liszt Ferenc-Kör, megvan az a zenei élet, ami minden város kulturális fokmérője s amelyet egyedül a Liszt Ferenc-Kör alakított ki. Hogy milyen érték egy város életében a zenei élet azt élesen illusztrálja az a cikk, amelyet a Pécsi Napló közölt s amelyből a következő, bennünket is érdeklő részlet közöljék:

„Mert kultúrzsűksége mindenkinék

Évente 13 millió pengőt küldenek a magyar szülők Olaszországban tanuló fiaik után

Minden tanév idején szomorú arcú ifjakat látunk, akik délfelé utaznak. Nem a jómód viszi őket Olaszországba, de nem is a maguk betegsége, hiszen piros posztás arcú egészséges ifjak. Tanulni, a magyar jövőt kiépíteni mennek ezek az ifjak Olaszországba. Az olasz egyetemeket keresik fel azok a magyar ifjak, akiket nem vesznek fel a magyar egyetemekre. Bajáról is jó néhányan lent tartózkodnak Olaszországban és tanulnak az ifjak.

Az olasz kormány pompás érzékkel fogta fel a magyar numerus clauzust, illetve az állam azon törekvését, hogy védekezni akar az intelligencia elproletarizálódása ellen. Olaszország szívesen fogadja azokat az ifjakat, akik abban a szerencsétlen helyzetbe kerültek, hogy nem folytathatják tanulmányaikat a magyar egyetemeken. Mussolini nagystílusú, nagyvonalú politikus. Először idegenforgalmat látott a magyar ifjaknak olasz egyetemekre való ösztönzésében, másodsor új olasz ál-

lampolgarokat nevel a magá részére.

Az idegenforgalom súlyos közgazdasági tényező egy ország életében. Megállapított tény, hogy az olasz egyetemekre szorult magyar diákok után évente 13 millió pengőt küldenek, vagy is ekkora összeget vonnak el az ország közgazdasági vérkeringéséből. Mussolini minden magyar egyetemistának fél tandíjmentességet adott. A magyar fiúk — legnagyobb része zsidó vallású magyar diák — mind beléptek az olasz fasiszta pártba és legkiválóbb, leglelkesebb rajongói közé tartoznak a fasiszta szellemnek. Szinte azt mondhatnók, hogy támaszai lettek a fasiszta rendszernek.

Azoknak a magyar fiuknak, akik az olasz egyetemeken végezték tanulmányaikat s szerezték meg oklevelüket, ha kéri, azonnal megadják az olasz állampolgárságot és letelepülési engedélyt kapnak.

Olaszországban az állam monopólium tárgyává teszi most a gyógyszerárakat úgy, hogy minden patikát meg-

Bécsi gázgyári diókoksZ

Pécsi tojásszén (bulett)

A leggazdaságosabb lüzelőanyagok képviselője

Schön és Bajai, Baja.

Telefon 26.

Hajnaid ucca 13.

6-12-18 havi részletre

PHILIPS

rádió készülékek, anodpótlók és hangszórók

legelőnyösebben beszerezhető a

Bácskai Műszaki Vállalatnál

Erzsébet királyné-utca 2 szám.

(volt Corso mozi helyiségében.)

van. Azt még meg tudjuk érteni, de belenyugodni abba se tudunk, hogy például a szomszédos Baján, amelynek lakossága épen felét teszi a pécsi lakosságnak, jóval intenzívebb a zenei élet, mint Pécsen, ahol évek óta az egy, mindig visszatérő Dohnányitól eltekintve, világmárkát jelentő művészhangversenyt nem adhatott, mert nincs, aki ezen hangverseny rendezésének rizikóját vállalná. A filharmonikusok lelkes gárdája még megrendezi évről-évre hangversenyeket, de azok csak ráfizetéssel bonyolíthatók le. Pedig valamikor a kicsiny Pécs egyik legkedveltebb és legbiztosabb városa volt a világot járó művészeknek, akik Pécsen soha ki nem hagyták turnéjukból.

Baján a jövő héten is hangversenyt ad Sauer, a világhírű zongoraművész, aki Pécsre nem szándékozik eljönni. Talán még Kaposvárnak is élénkebb zenei élete van, mint Pécsnek, vagyis a hangversenyeknek biztos közönségük van. A gazdasági élet nehézségei ránehezednek az összes városokra, de azért még nem szabad és nem lehet lemondani kulturális szükségleteinkről.

HIREK.

— **Eltolódott a halottak napja.** Minden évben november 2-án szokott lenni halottak napja. Most azonban a Mindszentek napját követő vasárnap miatt november 3-án, hétfőn tartják meg halottak napját. A halottak litániája a belvárosi kegyuri templomban vasárnap d. u. 5 órakor lesz. A temetés is vasárnap délután ejtik meg. A sírokat pedig hétfőn reggel, szentelik be.

— **A Bajai Sakk-Kör dr. Moder Géza emlék sakkversenye.** A Bajai Sakk-Körben vasárnap délután kezdődött a dr. Moder Géza-féle emlékverseny. Dr. Moder Géza ügyvezető elnöke volt a Bajai Sakk-Körnek ez év március 15-én este halt meg. A versenyt még nem fejezték be. Ez egyúttal a szombati városközi sakkmérkőzés előtréningje akar lenni.

— **Ma van a baja—szegedi Horthy Miklós jubileumi ut irányára a közgazdasági bejárás.** A baja—szegedi Horthy Miklós jubileumi ut mélykút—átokháza 25 km-es szakaszára, amely most kerül építés alá, ma tartották meg

a helyszíni közigazgatási bejárást. Karácson Jeno főmérnöknek, a kereskedelemügyi miniszter kiküldöttének vezetésével. A helyszíni közigazgatási bejárásra kiutazott Mélykútra ma dr. Szabovljevics Dusan alispán és Bencke Béla műszaki tanácsos, az államépítészeti hivatal főnöke is.

— **Betörési kísérlet a Mi Boltunk főüzletébe.** Az elmúlt napokban ismeretlen tettes sikertelen betörési kísérletet tett a Mi Boltunk Rt. főtéri üzletébe. A betörő azonban nem tudott az üzletbe behatolni, mert valószínűleg megzavarták. A Mi Boltunk üzletvezetője a betörési kísérletről jelentést tett a rendőrségen, amely megindította a nyomozást.

— **A sakkverseny.** Az elmúlt napokban közöltük már, hogy a szombaton Baja és Halas városok között megrendezendő városközi sakkversenyt kik fogják játszani a bajaiak részéről. A közölt névsorból kimaradt a Bajai Sakk-Kör kitűnő játékosának: Bernschütz Alajosnak a neve, amelyet most pótlólag kiigazítottunk.

— **A nagykorúsi rendőrpálya.** A munkanélküliség enyhítésére és a közmunkák megindítására Nagykorúsi részére 200 000 pengő államsegélyt utalt ki a minisztertanács. Az államsegélyből legelőször megkezdik az új rendőrségi épület építését, amelyet még ez évben tető alá akarnak hozni. Mikor kerül sor a bajai rendőrpálya felépítésére?

— **Lebontják a Magyar Hét bódéit a főtéren.** Hétfőn délután kezdte szétbontani azt a hatalmas fülkékre osztott bódét az Eternit-udvar, amelyet egyes bajai kiállító iparosok részére készített. Mára nemesak a sátorállványokat, de az egész bódét is teljesen eltüntették a főtérről.

— **Bajai festőművész képei a pécsi kiállításon.** Az a hatalmas képek-állomás, amelyben az elmúlt hetekben a bajai műértő közönség gyönyörködött. Bajáról Pécsre ment át. Pécsen Éber Sándor bajai festőművésznek négy nagy festményét állították ki a többi mesterek képeivel.

— **Gazdasági vasutat épít Cegléd.** A ceglédi munkanélküliség enyhítésére fontos gazdasági vasútépítésnek tárgyalásai befejeződtek. Cegléd város a városfejlesztési tervbe négy gazdasági vasút építését vette annak ide-

jén fel s ebből a cegléd-i és törtel-i már elkészült. A legutóbbi minisztertanács, amely az országos munkanélküliséggel foglalkozott, a ceglédi gazdasági kisvasút építésére 200.000 pengő államsegélyt utalt ki. Ez a jelentős munka igen sok földmunkást, sin és talpfalerakó munkást, az építkezésnél pedig kőművest foglalkoztat.

— **Bécs panaszködik a magyar gyümölcszállítványok miatt.** Az osztrák élelmiszerkereskedők központi szövetsége a bécsi magyar követségnél a magyar gyümölcszállítványok ellen panaszt emelt. A bécsi gyümölcskereskedők állítása szerint ugyanis a magyar küldevényeknek nagyon sok az ugynevezett díszített csomagolás (feltűl tetszetős, alul ellenben silányárú) ami a viszonteladóknak kárt okoz. Ugyanílyan panasz van az olasz gyümölcsküldeményekkel szemben is.

— **Származási bizonyítványok Jugoszláviába.** A jugoszláv pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint az ottani vámhatóságok a jövőben elfogadják az átmeneti országok kereskedelmi és iparkamarái által kiállított származási bizonyítványokat is. Ezzel egy hosszú időn keresztül fennállott és a kereskedelem által állandóan panaszt okozó nehézség szűnt meg, amely a szegedi kereskedelmi és iparkamaránál főleg a román eredetű és Magyarországban keresztül Jugoszláviába transzportált fa eredetének igazolása körül mutatkozott. A rendelet értelmében kereskedők, ha Jugoszláviába nem magyar eredetű árut, hanem külföldi árut szállítanak, de az áru származását az illetékes kereskedelmi és iparkamara előtt hitelt érdemlő módon igazolni tudják, ilyen értelmű származási bizonyítvány kiállítását kérelmezhetik.

— **Áthelyezés.** A kultuszminiszter Varjas Margit helyettes óradíjas tanárnőt a siófoki áll. polgári iskolától a bácsalmási áll. polgári és fiúiskolához helyezte át.

— **Ebzárlat Vaskuton.** A bajajárási állategészségügyi hatóság javaslatára, miután Vaskuton egy veszett eb garázdálkodott, a járási főszolgabíró-ság elrendelte a 90 napos ebzárlatot.

— **Határozatképtelen volt a jogügy bizottság.** A Bajaszentistván átcsatolásával szükségessé vált városi szabályrendeletek módosítását szombaton délután kellett volna a városi jogügyi bizottságnak letárgyalnia, de a bizottság ülése elmaradt, mert a bizottságnak csak egy tagja jelent meg. A bizottságot pár nap múlva hívják össze.

— **Három napig tart a fajbaromfi kiállítás.** A Bácsbodrogyvármegyei Fajbaromfi, Galamb és Nyulenyésztő Egyesületnek a Bácskai Méhész Egyesülettel, a Bajai Szőlősgazdák Egyesületével és a helybeli s megyei virágkertészekkel s a bajai állami kertészeti szakiskolával rendezendő nagyszabású közös fajbaromfi, galamb, nyul, bor, gyümölcs, szőlő, méz, és virágkiállítása november 29-én nyílik meg a Központi Szálloda több termében és tartani fog nov. 30-án és december 1-én, amely idő alatt a közönség megtekintheti a kiállítást.

Versenybírálati híradás

Baja thff. város polgármestere a 16360/kg. 1630 94 kgy. jkv. sz. alapján nyilvános versenybírálatot hirdet a baja—csátaljai th. bekötő ut 2+802—3+802, a baja—mátéházi th. bekötő ut 1-276—2-376 és a baja—jánoshalmi th. bekötő ut 2+709—3+759 km. szakaszán kiépítendő kavicsolt utpálya munkáira (szállítására). És pedig:

I. Kő és fedőanyagok beszerzése és helyszínrre szállítása.

II. Kövezési, terítési, hengerlési és burkolási munkákra.

Ajánlatot tehet minden magyar honos, törvényes képesítéssel bíró vállalkozó.

Ajánlatot csak a városi mérnöki hivatal által kiadott eredeti úrlapokon tehető és a feltételek szerint szabályszerűen felbélyegezve zárt, sértetlen borítékban benyújtandó. A borítékba helyezendő ezenkívül a szabályszerű bantpénz letételét igazoló letétl nyugta is. A boríték külsejére a következő szöveg kerüljön:

„Ajánlat a baja—csátaljai, baja—mátéházi és baja—jánoshalmi th. bekötő utakon kiépítendő kőalapos kavicsolt utpálya munkáira (szállítására).“

Az ajánlatokat 1930 évi november hó 11-én d. e. 11 óráig kell Baján a városi iktatóhivatalban (földszint 33. sz.) benyújtani. Az ajánlatokat déli 12 órakor bizottság bontja fel. Ugyanezen időpontig kell az ajánlati végösszeg szerinti szabályszerű bantpénzt Baja város pénztáránál letenni. Ajánlattevők, vagy megbízottaik a felbontásnál jelen lehetnek. Későn érkezett, vagy más irányban szabálytalan ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az úrlapok a városi mérnöki hivatalban megkezdett ivenként 30 fillérért szereshetők be, vagy postán utánvéttel kérhetők. Ugyanott megtekinthetők a tervek (minták) és a kiírási művelet a hivatalos órák alatt. Ajánlat tehető az összes munkacsoportokra együttesen is, de bármelyikre külön-külön is. Építendő fenn tartja azt a jogát, hogy egyes munkacsoportokat a versenybírálat után belátása szerint mérlegelve együttesen vagy külön-külön adjon vállalatba.

Baja, 1930. évi október hó 24-én.
Polgármester.

Veszek

dió-gömbfát

35 cm. átmérőtől fölfelé 2 m. hosszúságtól fölfelé, szumentes prima kivágásokban.

Dióbevásárlók irjanak Engel Zsigmond cégnek BUDAPEST, 5 Széchenyi-utca 8.

Celluloid ajtóvédők.
Rendeléseket felvesz Polgár Gyula Türr István-utca 5. Telefon 234.

PRIMA gázgyári diókoksz,
porosz diókoksz és
porosz szobafűtési szenet

nagyban és kicsinyben
leplombált zsákokban

a legelőnyösebb árban, kedvező fizetési
feltételek mellett szállít

Grünhut és Társa

BAJA Telefon: 160.
111.
234.

U-R-A-N-I-A

Okt. 28., kedden d. u. 6 és este fél 9 órakor. — Okt. 29., szerdán d. u. 6 és fél 9 órakor.

Kivételes előadások. — Két nagy film egy műsorban.

Ferenc József mint ember — mint király

Eredeti felvételek a nagy király életéből 8 felvonásban. — Ezen filmmel kapcsolatban ifjúsági előadások is tartatnak a bejelentett időben. — Kisérő filmje:

Leányálmok hőse.

Romantikus vigjáték 8 felvonásban. — Főszerepben: HARRY LIEKKE, MARIA PAUDLER és HUSZÁR PUFU. — Rendes helyárak.

ETERNIT Művek Budapest-Nyergesújfalu

ETERNIT
anyagok
raktára és eladása.

Tetőfedések
vállalása.

ETERNIT UDVAR

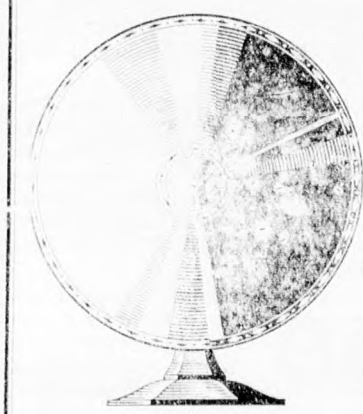
BAJA,
BUDAPESTI-UT
TELEFON 290

Teljesen új komplett
modern ebédlő
eladó.
Cím a kiadóban.

Szent István tér 5. számú
házban elegáns
borbély-üzleti
berendezés
igen olcsó áron eladó.

Hirdetés!
Szegedi elsőrendű
fajgyümölcsfáim
megérkeztek, a Kollár-féle vendéglőben
olcsó áron kaphatók.

Erettségizett
fiatember, több éves irodai
gyakorlattal **alást keres.**
Szíves megkeresést a kiadóhivatalba kér.

STANDARD
rádió
készülékek
Brusznál.

A magyar ipar újabb diadala a
Pfaff rendszer szerint gyártott
CSEPEL varrógép
a legkötelesebb és legszebb kivitelben kaphatók
már heti 3.— P részletre
Horváth Vilmosnál

„CSEPEL” kerékpárok és varrógépek főlerakata **Baja,**
Vörösmarty-u. 6.

Ingyenes himzótanfolyamot rendezek, jelentkezés nálam.
Remington írógépek, kerékpárok, fegyverek, lőszerek legolcsóbb
beszerzési forrása. Continental pneu. — Szakszerű javító műhely.

HORVÁTH KÁROLY mértékszabósága
a legolcsóbb, mert nem tömegcikket ad, hanem a legújabb
divat szerint, legmegbízhatóbb munkával készülnek öltönyei.
Nagy választék divatszövetekben.

Horváth Károly angol uri szabó
Baja, Arany János-u. 6. — Az új postával szemben.

Standard rádió készülékek,
„His Master's Voice”
gramofonok,
„His Master's Voice”
legújabb sláger gramofonlemezek
Engelmann Testvéreknél.

231. szám 1930. végr.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a bajai kir. törvényszék 1930. évi P 10585. számú végzése következtében dr. Klein Mór bajai lakos ügyvéd által képviselt Meisl Vendel bajai lakos javára 908 P 62 t. s. jár. erejéig 1930. évi szeptember hó 27-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt 1790 P-re becsült következő ingóságok, u. m. háziatorok, szüretelő edények, 1 szitáló rosta, 1 kukorica morzsoló, 1 mérleg s egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbíróóság 1930. évi Pk. 15421 számú végzése folytán 456 pengő tökékövetelés, 1/8% váltódíj és eddig összesen 559, P 83 fill-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Vaskuton, Deák Ferenc-utca 473 sz. alatt leendő megtartására 1930. évi október hó 30-ik napjának d. u. 4 órája határidőtil kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készfizetés mellett, a legtöbbet ígérők, szükség esetén becsáron alul el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Baja, 1930. szept. hó 30. n.
Szegő József
kir. jbir. végrehajtó.

„KALOR”

a kályhák királya előnyösen
beszereshető

Utry-nál

Telefon 280.

Alapítás 1895.

Konyhaasztala, kredence

még egyszer oly soká tart, ha az elpusztíthatatlan ETERNIT-borítással védi.
Mindig tiszta és olcsó.

Prospektust díjtalanul ad

ETERNIT MŰVEK

Budapest, VI., Andrassy-út 33.

ETERNIT UDVAR

Baja, Budapesti-ut. — Telefon 290.

Ha még nem vett kiváló
önborotva pengét
olcsón, úgy forduljon
UTRY-hoz.

Erzsébet kir.né-u. 38. Tel. 280.

Háziasszonyok, Éttermek, Vendéglők, Fodrásműhelyek

figyelmébe ajánljuk márványszerűen ereszett, csiszolt

Eternit lemezeinket.

Konyha asztal, kredenc, vízpad fedőlapjára szerelve, örökre megvédi a butort.
Víz, zsír, olaj, forró és kormos edény helye azonnal nyomtalanul letörölhető!

Surolni, cserélni soha nem kell!

Mindég tiszta és fényes!

Dísz a konyhának!

Bármely méret azonnal szállítható! Ára meglepően csekély! Felszerelése díjtalan!
Érdeklődőknek készséggel bemutatjuk.
Telefon 290.

ETERNIT UDVAR

Baja, Budapesti-ut.